

SEMĂNĂTORUL

ORGAN INVĂȚĂTORESC DIN CALIACRA

Director I. Nedelcu

Apare sub conducerea
unui comitet

Redacția și administrația
Școala primară Nr. 2 Bazargic

A B O N A M E N T U L
80 lei anual

In Pace

În frământările de acum se aude un muget surd, ca din afunduri, războiu... pace...— pace... războiu...!

Pentru unele popoare definiția Statului nu mai „este o ordine de drept”; „este o ordine internă pentru scopuri externe”!

Asemenea popoare se organizează pentru evadare, agresiune, războiu! Au disciplinat o pace internă de restricțiuni, mizerie, suferință, aruncând aspirațiile într'un miraj de fericire depe alte pământuri, cu alte neamuri. Prin pregătirile lor se îndreaptă intracolo.

Ce ne trebuie nouă?

Înarmare și pace internă. Amândouă sunt comanda-mentele ceasului de față. Cel dintâi cade în răspunderea conducătorilor.

Pacea internă cade în răspunderea fiecărui cetățean.

Nu-l vremea criticilor și nici a inovațiilor. Negațiunea și experiența noutăților le așezăm în raft pentru altă vreme. În centrul sufletesc al nostru este o grijă: a existenței noastre ca neam.

Tot ce se face, tot ce se întreprinde ca să se facă trebuie să fie în gândul tuturor, că se pornește din grija cea mare. A porni în noi alte gânduri, înseamnă că ne desprindem din centura națională, ca fiecare să poarte un plan, fiecare o comandă și fiecare o forță capabilă să înlocuiască forța de unitate a neamului.

de Eug. Răducu

Apoi socotelile vechi, de despărțire de programe, pe marasmurile de oameni și de interese în vremurile grele pentru toți, rămân preocupări ale netrebnicilor pe care biciul vremii îi va roti spre pulsația generală.

Adunându-ne toate gândurile într'unul singur, de reculegere, să ne facem datoria la lucrul în care ne-a găsit clipa de față.

În pace, cu bunăvoință, la muncă fiecare mânați de un singur gând: Țara!.

—OXXO—

O Istorie a Românilor

Ilustrul nostru savant, d-l profesor N. Iorga, lucrează în prezent la o monumentală „Istorie a Românilor”.

Lucrarea aceasta de vaste proporții, pe care o pregătește eminentul istoric de câțiva ani, va fi o complexitate de argumente și documente istorice.

Istoria va apare în redacțiune franceză, fapt care va face ca să fie cunoscută mai de aproape istoria noastră de către străini.

Munca titanică a d-lui profesor Iorga, pusă în serviciul istoriei patriei și culturii generale, merită atenția și admirația tuturor.

Cu toate că d. Iorga și-a închinat toată puterea sa de muncă pentru prosperitatea și progresul culturii neamului românesc, prea puține glasuri s'au ridicat să-i reliefeze vastitatea operei și meritele.

—OXXO—

UN APEL

Pământul pe care îl călcăm cu picioarele în fiecare zi și pe care îl răscolește fierul plugului în fiecare primăvară și toamnă; pământul care ne dă hrana de toate zilele a fost călcat în cursul istoriei de neamuri felurite, pentru că așa a vrut destinul istoric. Fărâmițat în nouri de praf a fost spulberat în lureș sălbatec de călăreții asiatici, în goană nebună spre Roma.

Rînd pe rînd s'au perindat pe acest pământ popoare felurite pe care le-a înghițit istoria și uitarea. Singele și oasele lor amestecate cu pământul ne vorbesc și azi de cei ce-au fost.

Desigur acel care au trecut pe pământul Dobrogei noastre în decursul veacurilor au lăsat urme; fie monede de diferite feluri, fie obiecte casnice, inscripții, manuscrise, sau alte urme. Pe ici, pe colo, răsar adesea, răscolite de fierul plugului sau sapei, monede, vase, unelte și alte obiecte evocatoare a unor vremuri de demult. Toate aceste urme au importanța lor, peste care nu trebuie să trecem cu nepăsare.

Aproape niciodată nu dăm importanță urmelor istorice găsite în culele pământului, le aruncăm cu nepăsare, deși glasuri de dincolo de lumea această ne strigă: „Noi am fost cei d'întîi și pe urmă voi. Noi am avut trecutul nostru de care trebuie să țineți seamă voi. Nu ne disprețuiți și cercetați-ne cu atenție”.

Cîți din noi aud aceste glasuri? Cîți caută să pătrundă taina unei monede de demult? Indiferenți trecem adeseori pe lângă obiectele istorice și abla dacă le privim. Disprețuite și aruncate, acestea

se pierd din nou în taințele pământului păstrătoare ale trecutului.

Descoperirile arhiologice din ultimul timp ne dovedesc că în pământul nostru se păstrează istorii întregi din diferite epoci. Cu acest prilej țin să amintesc că acum câțiva ani d-l profesor Tăfrali a făcut săpături arhiologice pe urmele vechii cetăți Bizone (Cavarna). Deasemenea s'au mai făcut săpături arhiologice pe locul unde a fost vechea cetate ramană Abritus. Și cite alte locuri nu avem, care păstrează urme dela strămoșii noștri Romani.

Noi, avem o datorie sfîntă față de istorie de a colecționa obiectele vechi și a le strînge în așa zise muzee etnografice ca să nu se distrugă. Astfel adunate și ordonate le putem compara și studia.

Avînd în vedere considerațiunile de mai sus s'a hotărît înființarea unui muzeu etnografic al județului nostru, în Bazargic. Pentru acest motiv colegii din județ sunt rugați să colecționeze monede, obiecte vechi, manuscrise, inscripții, texte, etc., etc., și cînd au ocazia să vină la Bazargic să le depună la Revizoratul școlar cu mențiunea: „Pentru muzeu”. La fiecare obiect vechi sau grup de obiecte se va specifica: locul unde a fost găsit, data descoperirii și împrejurările în care a fost găsit.

Mai tîrziu vom deschide în „Semănătorul” o rubrică a „Muzeului etnografic” unde vom publica lunar obiectele depuse la muzeu cu numele culegătorilor și cu descrieri detaliate.

Inchei cu speranța că acest apel va găsi în sufletele tuturor colegilor aceleași gânduri și preocupări.

I. Lupu-Rijlețu

Marile chestiuni biologice dela DARVIN ȘI PANA IN ZILELE NOASTRE

Trad. după J. Anglas
Dr. în științe și medicină

Ideia de evoluție, cum și acela a prefacerii continue, există încă din antichitate, însă ea a rămas multă vreme neprecisă.

În vremea renașterii, Bacon a întocmit proiectul unui laborator, unde să se cerceteze modificările, într'un câmp el credea, că schimbările speciilor sunt datorite acestor modificări (les variations) căpătate.

De atunci, progresul câștigat în cunoștința despre formele vii—trăitoare—și a fosilelor, arată din ce în ce mai bine adevărul continuității.

Însă este aceasta o înlănțuire reală, avînd în vedere descendența genetică? Puține spirite, dinaintea sec. XIX-lea avură norocul de a întrevede, (înlănțui-

rea) că orice lucru este o consecință; mult timp aceasta nu s'aputut explica decât ca un ce ideal, corespunzând unui plan al lui D-zeu (Creatur).

Marele Buffon, în secolul 18-lea, a arătat clar că alimentația și clima sunt cauzele modificărilor brusce ale animalelor.

În a sa „Istorie naturală”, —1749— el a expus o teorie generală a evoluției: formațiunea pământului, origina plantelor și apariția veștil.

Biserica și facultatea de teologie din Sorbona au fost turburate și ele au obținut de la genialul om, care n'avea un temperament de martir, o retrac-tare solemnă; Buffon a spus-o aiurea

mai tîrziu și în apogeul gloriei sale (1766).

Ideile se precizară cu ilustrul Lamarck ale cărui convingeri se formară în urma unui studiu amănunțit și prelungit despre plante și animale.

Ele sunt expuse în a sa „Filosofie Zoologică”, (1809) și în „Istoria animalelor nevertebrate” (1815).

Pentru Lamarck speciile n'au o stabilitate absolută; variațiunile lor sunt datorite climatului, modulul de viață și întrebunțării organelor; modificările sunt incete, însă sigure dar sub scurta durată a observațiunilor noastre, sunt greu de constatat.

Lamarck povestește opozițiunea cea mai vie și însăși ostilitatea profesorilor cu opinie științifică din vremea sa, în fruntea cărora se găsea Georges Cuvier; apoi rarii sălpartizani: Geoffroy și Saint-Hilaire.

O dificultate se prezintă: dispariția atîtor specii, actualmente numai fosile;

Lamarck credea că Paleotherium și Mastodontul au dispărut, pentru că strămoșii noștri i-au distrus, neputînd să-i domesticească; însă această explicație era mai mult decât insuficientă.

Am însemnat până aci numai zoologi francezi:

Însă cel care a descoperit procedeul prin care formele actuale (de viață), cele mai ușor adaptabile (condițiilor de traiu), au suprimat pe celelalte prin concurența vitală a fost englezul Charles Darwin.

Lupta pentru viață este ca o urmare a persistenței celui mai apt, în vederea selecțiunii naturale; aceasta ajută selecțiunea sexuală, — alegere, — care împune prin forță sau prin farmecul sugerat de procreatorii cel mai avantajos pentru specie.

Istoria, ideia de „luptă pentru existență” urcă până la Aristot, însă Ch. Darwin a sprijinit-o pe un foarte mare (urmăre pag. 2-a)

număr de observațiuni, din care deosebita a scos și o teorie a heredității. Născut în 1809, Ch. Darwin a făcut sănătoase studii la Cambridge; apoi, vreme de cinci ani, el a explorat America de Sud și câte va insule din oceanul Pacific.

După aceea reunind bogatele sale documente, extrase dintr'un foarte îndelungat studiu asupra naturii, însă fără sistem, — i-a răsărit ideea de evoluție a vietăților și înălțarea lor; el a prelungit studiul până la maturitate, și, n'a publicat decât în 1859 „Originea speciilor”.

Argumentația clară, sprijinită pe un foarte mare număr de fapte, stilul sobru fără a fi declamator, făcând o impresie profundă.

În aceeași vreme, Wallace concetățeanul lui Darwin, ajunse la concluzii analoge.

Darwin între alte opere, a publicat încă, în 1871 „Descendența omului și selecțiunea sexuală”.

Convingerea sa din ce în ce mai hotărâtă, se afirmă cu o liniștită autoritate, par'că voind să evite turburările contra dictatorilor; pentru el era destul de a răspândi o lumină nouă și de a clarifica toate cele la cari cu îndărătnicie se închidea ochii.

Opera sa cu adevărat monumentală marchează o etapă în dezvoltarea spiritului omenesc.

În 1882, la vârsta de 73 de ani, Darwin muri, fără ca să-i fi slăbit câtuși de puțin extraordinara sa finețe de observație; onorat de lumea savantă, respectat de toți, genialul observator fu îngropat la Westminster.

Teoria „evoluciei” va avea de aci înainte o bază solidă; ea nu va înceta de a se desvolta și perfecționa; apoi ea se va aplica la toate „viețuitoarele”, și este evident că și omul însăși, va trebui să ia loc în imensa lor familie.

Această concepție are să scandalizeze foarte mult pe cei cari erau atașați vechilor tradiții noua teorie este în complectă opoziție cu spusele din „Geneză ale Bibliei”, după care animalele au fost create fiecare după specia sa și omul, obiectul unei creațiuni speciale, a fost făcut „d'une parente infamante, a leur point de vue”.

„Darwinismul” va provoca indignări, mai ales că el consideră că omul este urmașul maimuței; „mai exact înaintașul ei.”

Tradus de:

Const. Stroe-Dobrogeanul
(Va urma)

—OXXO—

EPIGRAME

Citind revista „Vreemea”

Cu — acest prilej am constatat
O noutate pentru mine:
Citind mereu revista „Vreemea”,
Poți pierde vremea foarte bine!

Unei domnișoare care iubește la
nebulie florile.

Inclinarea e firească
Am spus-o de multe ori;
Cum o să nu le iubească
Dacă și ea e din flori?

Epitaf

Pe mormântul unui scriitor.

Sub lespede și sub fărâncă,
El doarme împodobit de flori,
Așa cum dorm cu cartea lui în mână,
Neconsolații cititorii!

Nicolae Badea

FINIS

Un duel de epigrame
Se stârniște între colegi
Și da tuturor frisoane
Ca'ntr-o luptă de berbeci!

Însă și-un coleg și altul
Au pus spada jos, la pace
S'o ridice când dușmanul
Va veni să ne atace!..

Gen.

Genul nostru dramatic

Societatea pe care o zugrăvește Caragiale, este o societate ce nu s'a însușit decât formele civilizației apusene. Cu alte cuvinte superficialitatea este o notă isbitoare a acestei societăți.

Politicește, demagogismul a creat numeroase scăderi pe latura morală a caracterelor făcând ca promisiunea dată să nu fie o datorie curată.

În administrație se observă dominația scopurilor politice personale. Sămânța imoralității publice ajunge și în familie.

Toate aceste stări din societatea secol. XIX lea sunt zugrăvite de Caragiale în comediile:

„Conu Leonida față cu reacțiunea”
„O noapte furtunoasă”
„O scrisoare pierdută”.

Cât privește politicul în comedie, la Caragiale, acest politic trăește la un loc cu socialul.

V. Alexandri fixează însă la începutul activității sale teatrale câteva tipuri politice. De exemplu: *Clevetici* — demagogul politic, *Sandu Napoia* — boerimea refractară la noile reforme cari loviau în privilegiile de clasă, *Paraponisitul* — omul care face politică din interes personal, *Gurască* — omul politic credul și pesimist, *Haimanaua* — funcționarul, care ajuns la discreția politicianilor, este mutat de colo-colo.

Deși, nu V. Alexandri ne-a dat prima dramă, ci Hașdeu, totuși e socotit ca cel ce a inaugurat cu succes și această specie a genului dramatic — *drama*.

Privind în general pe toți scriitorii dramei noastre, observăm o trăsătură comună: *ca fond toți se inspiră din trecutul nostru național atrași de originalitatea subiectelor*, iar ca prezentare a faptelor iarăși sunt toți influențați de romantism, deoarece caută ca prin fantezie să schimbe sau să inzeestre imaginar un fel de a fi al timpurilor de care se leagă în opera lor.

Isvorul de inspirație fiind trecutul nostru. la noi scriitorii au cultivat în mare măsură *drama istorică*.

Astfel V. Alexandri scrie dramele *Despot Vodă* 1879 unde revine o găgînă din trecutul Moldovei, *Fântâna Blanduziei* scrisă în 1884 și *Ovidiu* 1885, care sunt însă străine de problemele colectivității românești.

Bogdan Petriceicu Hașdeu ne prezintă în drama sa *Răsvan și Vidra* aspectul social, patriotic și politic al societății din veacul al XVI-lea, Răsvan, Tănase, Răzeșul și Vulpoiu reprezintă clasa de

jos care încearcă lupta pentru o stare mai bună. Sbierea și Bașotă reprezintă boerimea care nu vrea să știe de nevoile masselor.

Politicește și ca simțire patriotică, Hașdeu ne arată dorul de libertate, dragostea de moșie și iubirea de codru ce stăpânesc deopotrivă de puternic pe Răsvan, Răzeșul și Vulpoi.

Alexandru Davila ne dă cea mai reușită dramă din literatura noastră — *Vlaicu Vodă* — unde se vede lupta dărză dusă de voevozii noștrii împotriva amestecului străin în treburile noastre politice și credința strămoșească.

Barbu Delavrancea ne reprezintă trei figuri de voievozi moldoveni: Ștefan cel Mare în *Apus de Soare*, Ștefăniță Vodă în *Vișorul* și Petru Rareș în *Luceafărul*.

Au mai scris drame istorice N. Iorga, Victor Efimiu, dar cel ce caută să de adevărata viață dramei istorice este de astădată *Mihail Sorbul* cu *Letopiseșii* unde ne redă cu o amplexare deosebită figura lui Ioan Vodă, *Săracul Popă* unde se vede înduioșarea lui Mihai Viteazul în fața invinsului său și *Praznicul Calicilor* unde ni se arată că Vlad Țepeș e crud cu cerșetorii fiindcă ei sunt alfel de cum par. *Năpasta* lui Caragiale este o dramă psihologică ca și *Patima Roșie* a lui M. Sorbul.

Încercările din prezent promit o dezvoltare și mai mare a genului nostru dramatic. Până acum Caragiale e neîntrecut în comedie iar Al. Davila în dramă.

Gh. Gh. Amzăroiu-Muscel

—OXXO—

Glume, hazuri

Geografie

Prietenul Călătorescu, care a colindat lumea n'treagă, știe să povestească o mulțime de lucruri interesante despre oameni și locuri.

Intr'o zi l-am găsit la cafenea și de bucurie (că nu ne mai văzusem de mult timp) ne-am strâns în brațe frățește și ne-am sărutat.

— Ce mai faci măi Călătorescule că nu te-am mai văzut de un car de vreme?

— Ce să fac dragă, am tot umblat prin lume.

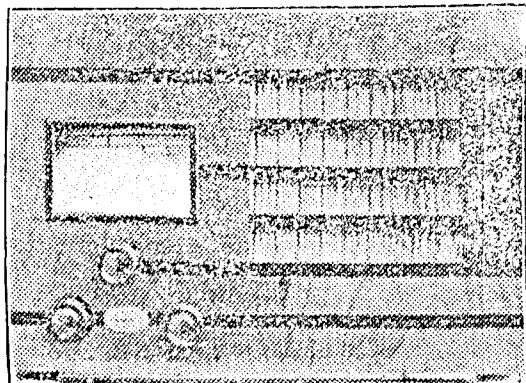
— Și pe unde ai umblat?

— Dar pe unde n'am mai fost: Suedia, Rusia, Japonia, China, Abisinia, etc., etc.

— Măi Călătorescule se vede că tu cunoști bine și geografia!

— Nu, acum aud pentru prima dată. Asta e singura țară unde n'am fost pînă în prezent.

HERALD — RADIO

Un mijloc de răspândire a
culturei

Un mijloc de informație
rapidă

Un mijloc de distracție

3 lămpi pe 3 game în 10 rate

E. CAPRIȘ — BAZARGIC

Despre cercurile noastre culturale

Și-au început activitatea cercurile culturale învățătoresști.

Cu această ocazie s'au pus în discuție o mulțime de chestiuni în legătură cu această problemă. Știm, de mai înainte, că sunt mulți dintre învățători, cari sunt convinși de inutilitatea acestor cercuri, fugitive îndatoriri lunare, mai mult o pierdere de timp și de bani.

Dar, ființa acestei organizațiuni școlare și culturale e justificată prin faptul că omul nu poate trăi izolat; după o expresie mai veche, — ca într'un turn de fildeș, ci simte în el nevoia unei exteriorizări; a unei împărtășiri de idei și de sentimente, sau e dornic să audă, ori să vadă lucruri noi deoarece sufletul nostru întotdeauna e avid de noutate.

Fără această aviditate spirituală a omului n'ar fi posibil progresul științei, nici al artelor și nici al vieții omenești.

Ori, viața dela țară, prin natura ei, — o viață izolantă și solitară, te face să simți adeseori această nevoie.

Iar, pe de altă parte cercurile noastre culturale au și un scop precis: școala de perfecționare a metodelor educative, deci, un scop științific...

Totuși, până în prezent, aceste cercuri științifice și culturale nu dau rezultate, pentru că nu sunt bine organizate.

De aceea pe viitor cercurile culturale, ar fi bine să fie organizate pe baze științifice și anume:

I. — Înainte de lecția practică fiecare propunător să facă o expunere asupra principiilor metodelor și de care se va folosi în predarea lecțiunii model.

II. — Conferințele intime științifice să fie lăsate la aprecierea fiecărui cerc sau învățător, cari vor face comunicări asupra problemelor pedagogice și științifice în general și de care s'au preocupat în viața lor de învățători. Odată ce o chestiune este anunțată pentru ședința, fiecare învățător trebuie s'o studieze și să prezinte concluziunile sale scrise secretariatului, care le va centraliza și da publicității, după ce vor fi menționate într'un proces-verbal, ce se înaintează autorităților superioare.

După „Școala Basarabeana”

—OXXX—

Modificarea legii învățământului primar

În secția III-a a Camerei deputaților s'a întrunit în continuare comisia parlamentarilor învățători, pentru redactarea ultimelor modificări ce se vor aduce legii învățământului primar.

S'au redat definitiv toate modificările anunțate în ședința anterioară, la cari s'au adăugat și următoarele:

Transferările în aceeași localitate se vor face cu precădere.

Orice școala cu șapte clase, trebuie să aibă cel puțin două posturi.

Directorii dela școlile cu mai mult de 5 posturi, vor fi degrevați de o parte din orele de clasă, în proporție cu numărul posturilor.

(urmare pag. 3-a)

CENTENARUL LUI ION CREANGA

La definitivat se vor prezenta cei cari au un serviciu în învățământ de 3 ani, având titlul provizor la data examenului.

Pe viitor învățătorii vor avea dreptul să se prezinte de patru ori la examenul de definitivat.

Se vor înlocui (art. 158), județele cu populație eteroglotă prin localități cu populație eteroglotă.

Posturile vacante de la școlile de aplicație de pe lângă școlile normale, se vor ocupa prin concurs la aceeași comisie pe întreaga țară. Ele se vor ocupa în ordinea clasificării.

Toate modificările astfel redactate, vor fi prezentate d-lui ministru dr. Angelescu.

—0000—

Țiganul și berea¹⁾

*Opăcit de foame
Un țigan — cândva —
La un birt intrase
Pentru a mânca.*

*Acolo, de, lume
Ca la nuntă, vere...
Unii beau rachiuri,
Alții vin sau bere.*

*El privia la dâșii,
Dela mic la mare —
Să vadă mai bine
Ce bea flecare;*

*Căci — pân' să-i aducă
Chelnerii mâncare —
Ar fi vrut să-și ude
Gâtul c'o... „gustare“*

*Și știind că este
Cu chimirul plin,
Nici nu vrea să guste
Din țuică sau vin...*

*— „Astea se găsește
Și la noi în sat...
Vreau să beau acuma
Ceva 'ndelicat!“*

*Iși zicea țiganul...
Însă cum să ceară?
Căci de prima dată
Pornise prin țară*

*Și de multe lucruri
Habar nu avea...
Dar cum sta la masă
Și se tot gândea.*

*Un român comandă:
— „Ia mai dă-mi un țap!“
Și luându-și berea,
O dă peste cap...*

*Țiganul privise
Berea cea spumoasă
Și ceru îndată,
Să vadă-i gustoasă?*

*Dar când îi aduse
„Țapul“ plin de bere,
O gustă și iute
Sculpă ca de fiere:*

*— „Ptiu, lua-te-ar dracii,
Țap afurisit!
Ai mâncat pelinuri...
Iarbă n'ai găsit?“*

Al. C. Aldea

¹⁾ Din vol. „Snoave“, ediția II-a, în pregătire.

—XOOX—

Citiți și răspândiți ZIARUL

„SEMĂNĂTORUL“

La 1 Martie s'au împlinit 100 de ani de când a văzut lumina zilei, în Humuleștii Neamțului, „Nică a lui Ștefan a Petrii Ciubotariul“.

Deși data nașterii nu i se cunoaște cu precizie — după cum documentează și francezul Jean Bautière în lucrarea sa despre Creangă — trebuie să admitem, ca cea mai apropiată de adevăr, data de 1 Martie 1837, după cum se constată din declarațiile sale scrise, precum și din actul de naștere din 1891.

Trăit la țară, Creangă a știut să cerceteze și să pătrundă adânc firea și viața țaranului român, cu toate particularitățile ei, pe care a redat-o magistral în scrierile sale.

Pentru că a iubit mult țărănimea și și-a păstrat toată viața portul țărănesc a fost considerat de unii drept un țaran; ba alții l-au aruncat epitețe comparative răutăcioase, ca acestea: „bivol nămolos“, „fabulos Flămînzila“, „geniu al bordeiului“. Cu toate acestea Creangă nu este numai ceia ce se poate constata din înfașurarea fizică și îmbrăcăminte. Deși nu a fost nici țaranul ideal, dar nici acela creat de fantazia critică injustă și exagerată, Creangă e reprezentativul încarnat al inadapării țărănești la formele de viață orășenească și burgheză.

Pătrunzînd pînă în cele mai mici amănunte viața rurală, Creangă o redă apoi cu o artă desăvîrșită în scrierile sale, nefalsificată și într-o limbă neaoș românească. Limba lui Creangă a adus un suflu nou în limba cultă influențînd-o și primenind-o în parte.

Inzestrat cu un humor natural și cu mult simț critic, Creangă apare ca povestitor neîntrecut. Scrierile sale, reale și pline de farmec, nu și-au pierdut actualitatea și-și vor păstra o încă multă vreme.

Opera lui Creangă formează o particică din tezaurul literaturii noastre naționale cît și din acela al literaturii universale. Amintirile din copilărie cît și poveștile sunt frînturi din viața reală țărănească. A încercat și câteva schițe: Moș Ion Roată, Moș Nichifor Coțcarul, Popa Duhu.

Pregătit pentru preoție și hirotonit diacon în 1859, la Iași, Creangă avu prilejul să urmeze preparandiile dela școala Normală „Vasile Lupu“, avînd ca profesor pe Titu Maiorescu. Numit și institutor, pe baza studiilor ce făcuse, a fost recompensat pe deplin pentru interesul și dragostea ce dovedise pentru cariera de învățator.

Desigur, Creangă a dovedit că a iubit mai mult cariera de învățator decît pe cea preoțească. Și într'adevăr, pentru cîteva așa zise greșeli — care pentru noi, cei de azi, sunt ridicole — Creangă a fost răspopit. Răspopirea lui e justificată — deși opinia publică judecă sentimental conflictul dintre el și Biserica — pe baza constatării psihologice că nu avea chemare pentru preoție. Unii susțin trei motive, care l-au făcut să părăsească tagma preoțească: temperamentul său nepotrivit cu preoția, influența ideilor politice,

vocația pentru cariera de învățator. Aproape în întregime aceste motive sunt juste.

Odată cu răspopirea și-a pierdut și catedra de institutor, pe care și a recăpatat o în 1874, reintegrat de către Titu Maiorescu, ministru al instrucțiunii pe atunci.

Ca institutor Creangă a dovedit calități excepționale. Devenise renumit în privința metodelor sale de predare cît și pentru felul cum știa să atragă pe copii. Întrebuința metodele: legografică, intuitivă, socratică, și recreativă, care l-au evidențiat ca desăvîrșit pedagog al timpului său.

A scris manuale didactice foarte bune care au fost întrebuițate în școală peste 20 de ani. În 1868 a tipărit „Metodă nouă de scriere și citire“ pentru clasa I-a primară care în timp de 25 ani, a ajuns la a 23-a ediție atingînd 527.000 exemplare. În 1871 a tipărit „Învățătorul copiilor“ pentru tot cursul primar, care în timp de 22 ani ajuns aproape la 120.000 exemplare.

Indemnat de Maiorescu a scris și cărți pentru învățatori. Astfel în 1876 a tipărit „Povățuitor la citire prin scriere, după sistema fonetică“ și în 1880 „Regulile limbii române“ (după principiile gramaticii maioresciene).

A alcătuit „Geografia județului Iași“ în 1879 precum și harta județului Iași.

Ca învățator îndruma pe copii să îmbrățișeze negoțul și meseriile. În timpul cînd era învățator l-a cunoscut pe Eminescu, care era revizor școlar.

Maiorescu și Eminescu l-au introdus în cercul Junimei unde s'a făcut cunoscut și unde a fost îndemnat să-și publice scrierile.

Cărămizi învățătoresci la consolidarea României

Nu este un enunț fără conținut real, ci este o auto-recunoaștere, o eșire din marea rezervă și modestie, ce învalue munca din trecut și prezent, a învățătorilor Români.

Față de rolul și contribuția noastră activă și creatoare, suntem afară din cale de sfoși cu toată lumea, încât suntem judecați nu după rezultatul muncii, ci după modesta noastră înfașurare.

Judece-ne cum vor, dar carul statului românesc, noi îl ducem. O spunem fără ifose, o afirmăm cu toată certitudinea și fără puținta de a fi desminții.

Ne-a hărăzit soarta să fim minierii României, cari valorifică sufletele, creînd cetățeni ideali, ce corespund aspirațiilor neamului. Și aluatul ce-l prelucrăm, multă muncă și răbdare cere, mult suflet din sufletul nostru trebuie să-i pulsăm, ca să cedeze firului istoric întrerupt, aruncându-se în brațele noastre.

Tu Stat Român, fără aceste modestii ce le prețuiești — spre mare rușine — dela 1600 lei, nu te-ai fi putut lesne înfașura, sau dacă admitem că în războiul din urmă te-ai fi putut dispensa de învățatori — ceea ce este o absurditate să credem —, a doua zi

Deși prin opera și calitățile sale alese de învățator, constituie o valoare, Creangă a fost neglijat, ba chiar necercetat și nepătruns, greșit calificat și injust judecat.

Mormîntul său din cimitirul „Eternitatea“ din Iași a stat fără cruce 20 de ani; bojdeuca dela Țicău a fost restaurată abia în 1918; iar bustul din grădina Copou început în 1902, cu mare greutate, abia a fost terminat acum cîțiva ani.

Un studiu complet despre viața și opera sa nu există în românește. S'au interesat mai de aproape străinii despre Creangă decît noi, cărora ne aparține. Astfel, de mult Creangă, a trecut granițele. În 1910, G. Weigand a tradus în nemțește „Harap alb“; iar acum, în urmă, francezul Jean Boutière a publicat cea mai completă lucrare despre el (apărută pînă în prezent) intitulată „La vie et l'oeuvre de Ion Creangă“ (1837-1889) — Paris, librairie universitaire J. Gamber. Poate că este cel mai mare monument dintre cele ce i s'a ridicat.

Acum, cînd s'au împlinit 100 de ani dela nașterea lui, cînd toată intelectualitatea țării trebuia să-l sărbătorească, abia cîteva instituții și grupări intelectuale și-au amintit de el. Oare n'a meritat și nu merită mai multă atenție povestitorul neîntrecut și învățatorul strălucit, Ion Creangă? Ne lipsește încă cultul oamenilor de valoare.

Creangă acum e de actualitate, numai că noi — orbiți de preocupări — nu-l simțim, nu-l cercetăm.

Editura Cartea Românească, cu prilejul împlinirii a 100 de ani dela nașterea lui, i-a dedicat un frumos monument prin tipărirea unei ediții ilustrate închinată lui, tot atît de prețioasă ca monumentul ce s'a proiectat a se ridica în Humulești. I. Lupu Rîjlețu

după întregirea fizică, hotărât, învățătorii trebuiau să fie în prima linie la datorie, cum au și fost și sunt.

Trebuia să ncepă convertirea, desmorțirea noilor veniți, trebuiau canalizați spre noul stat român, căci privirile și sufletele lor centrifugale, erau proiectate spre cele 4 zări, numai spre tine nu, Stat Român.

Și-ai trimis crainicii împăcării, ai trimis pe învățatori, cari împraștiați prin cătunele răslețe ale vechii Dacii, ai ajuns astăzi să modifice unele texte de legi, spunînd în loc de „regiuni eteroglotte“, „sate eteroglotte“ (Recentele modificări de legi în inv. primar).

Cînd să fi fost trimisul cu fluer fermecat de-a schimbat aspectul hainei, de-a topit asperitățile sufletești ale regiunilor, rămânînd „sate eteroglotte“? Nu cumva vr'un savant de laborator cu „carbon“ și „azot“ în sticlucă? Nu cumva vr'un politician cu ceafa și burtă care înfundat în fotoliu nu se pricepe decît să bârfească pe cine n'ar trebui?

Se poate; dar în fruntea tuturor, stă acela care escaladînd „circulațiunile chimice“ și tratînd cu desgust detractorii, a mers ca un (urmăre pag. 4-a)

vizionar spre comandamentele naționale. A muncit din zori și până'n seară, în clasa lui, în școala lui, ca mâine când școlarii vor pași în societate să simtă o cătuși de mică afinitate, o dulce iubire față de învățătorul lor. Respectul și iubirea ce ne-o câștigăm, se răstrânge și asupra țării.

Deaceea sufletele calde, cel puțin egal, dacă nu mai mult decât întregul aparat de stat, cu tot savantlăcuț, zic, aceste suflete, au cucerit și vor cuceri adeziunile refractorilor față de țara noastră.

Dar nu eșim în uliți să ne strigăm bravura, ci modești și cuminți lucrăm asiduu, iar plata și recompensa ni se aseamănă cu a sârmanului Lazăr din evanghelie.

Trecutul învățătoresc este plin de faimă, atât pe teren cultural cât și economic. Trecând peste aportul cultural, ce este oare cooperatismul din România, această nouă formă economică preponderantă pe zi ce trece, dacă nu opera învățătorilor? Nu datorită lor, țărani au scăpat de căpușa „cămătăreacă”?

Cine-a pregătit de zile mari și cine pregătește nația?

Străjerismul, această manifestare tinerească unde a găsit mai multă solitudine ca'n tagma noastră?

Premilităria, nu este dată tot pe mâna noastră? Ziua 7-a de odihnă, nu și-o petrece învățătorul între adolescenții ce mâine vor forma zidul contra crotropitorilor?

Nu cunoaștem nici un egoism când interesele țării cer, ba jertfim cu multă ușurință din bunul și drepturile noastre.

Dac'ar fi numai atât.

Pe plan politic, învățătorii au susținut și creat curente sănătoase, compatibile stărilor sociale și intereselor superioare ale țării.

Astăzi când valurile anarhiei amenință, când extremele caută să se ciocnească, învățătorul ca factor important în viața statului, are obligația morală, are datoria să fie sentinela trează și chibzuită, iar satul unde-și face apostolatul, să fie o cetate a ordinii, capabilă să anuleze orice aventură.

Curentelor extremiste, dăunătoare țării, sentimentale și fanatizate de idoli străini de neamul și aspirațiile românești, acestor curente să le opunem un naționalism ponderat, un naționalism românesc, de muncă și faptă creatoare spre ridicarea clasei ce formează însăși națiunea.

Ca'n todeauna învățătorul va fi la datorie, dând uitării și desconsiderând bețele și ponegririle or de unde ar veni. Fiecare cu rânduiala ce-o are.

Dar cerem statului să fie mai prezent și cu urechea atentă la cererile celor ce nu-și precupețesc nici munca, nici odihnă, iar în locul încurajărilor discursuale să-i dea pâinea meritată, de care se pare că duce cam lipsă.

I. A. Chirifescu
Învățător—Mușcel
—ooo—

Dela Bancă

Imprumuturi nu se mai dau decât în cazuri grave. Virare de bani dela Capital la Imprumuturi nu se face, fiind oprit de statut.

Cronica internă

Fulgerător și pe neașteptate guvernul a fost remaniat. Primul Ministru, d-l G. Tătăreanu a luat Ministerul de Interne, având ca subsecretar de stat pe d-l Gabriel Marinescu, fostul prefect de poliție al Capitalei. D-l Sasu a trecut la Justiție, luând ca subsecretar de stat pe d-l A. Benteiu.

Foștii miniștrii d-nii Luca și Djuvara au rămas miniștri de stat, deocamdată fără portofoliu.

Remanierea a fost impusă de ordinea publică internă, care lăsată în prea mare libertate se manifesta în ea și tendințe din afară cu o anumită gravură.

—oxxo—

Cronica externă

Nimic nou. Ne bucurăm că nu-i nicio schimbare mai ales că toate schimbările produse au fost în favoarea frontului opus alianțelor noastre.

România și-a rechemat Ministrul acreditat pe lângă Guvernul Spaniol. Semnul unor evenimente noi, în perspectivă, pe frontul spaniol. În Ungaria se prepară întâlniri de personaje streine cu puteri hotărâtoare în destinele de mâine. Vine la Budapesta Regele Italiei și alți conducători de state vecine.

Austria fierbe sub cancelarul Schusning, Național socialismul german e în plină ofensivă. Italia începe să cedeze sferelor de influență germane.

Frontul spaniol va ațâța încurând diplomația. Naționaliștii vor învinge, în timp ce flotele internaționale fac blocada de supraveghere a coastelor Spaniei spre a nu mai debarca alte armate streine.

—oxxo—

ȘCOLARE

Examenul de definitivat s'a fixat pentru data de 1 Aprilie a c. Candidații trebuie să prezinte dosare cu actele doveditoare cum că îndeplinesc condițiunile art. 118 din legea învățământului primar al.: a, b, c, d, e, f, g, h. Dosarele vor fi văzute și semnate de d-l revizor școlar al județului. Ministerul a dat ordine serioase ca nici un candidat să nu fie admis la examen dacă nu îndeplinește condițiunile cerute de lege.

* * *

La examenul de înaintare la gradul II-lea care se va ține la 21 I. c., se vor prezenta numai candidații respinși la probele scrise orale și practice la examenul din Decembrie 1936. În afară de aceștia, nu va mai fi primit nici un alt candidat, deoarece nu se va mai face nici-o inspecție specială după dispozițiunile Ministerului.

* * *

Cei care doresc să fie transferați, vor înainta cereri pînă la 1 Aprilie a. c., conform art. 123 din Legea învățământului primar. Orice cerere înaintată după acea dată nu e valabilă. Cererile vor fi însoțite de acte, care să susțină anumite interese, pe baza cărora solicitatorii cer transferarea.

—oxxo—

Modificările aduse legii învățământului primar

Curentul — 26 Febr. 1937.

Ca urmare a invitației făcută de d. ministru al Educației Naționale, parlamentarii învățători din majoritate, s'au întrunit eri la minister în sala de festivități.

Pe lângă majoritari au participat și d. V. Toni și T. Iacobescu cum și d. prof. N. S. Ionescu.

A prezidat d. ministru dr. C. Angelescu.

La discuții au luat parte d-nii: G. Cazan, Arhip, Răducu, Georgescu, Mangra, Moscovciuc, Hugiș, Tudose, Mușatescu, Firice, Bradea, Gâscă, Bunea și Mocanu.

S'au fixat modificările de introdus în legea învățământului primar.

S'a suprimat dela obligativitate al. 5 și 6 dela art. 23 care face răspunzător pe învățător dacă n'are frecvența de 70 la sută, înlocuindu-se cu recompensă pentru învățătorul care are peste 80 la sută și pentru directorul care are peste 70 la sută frecvența pe școală.

La aplicarea amenzilor se va proceda cu derogarea dela legea de urmări a fiseului.

La admiterea pentru examenul de definitivat învățătorul trebuie să îndeplinească 2/3 din condițiile legii.

Asemenea la examenele de gr. II și gr. I.

Notările la inspecții pentru examenul de II și I să fie cu bine și f. bine, fără proporția stabilită în actuala lege.

Nici o probă a examenelor să nu mai fie eliminatorie.

D. ministru a rugat să se mediteze serios asupra detașărilor, care trebuiesc reglementate spre a nu mai perturba învățământul.

În 1934 a găsit 15.000 detașări, cari au periclitat bunul mers al învățământului.

S'a cerut urgentatea acestor modificări ca în 2 zile să se facă formele de depunere în parlament.

Ședința de după amiază

După amiază învățătorii parlamentari s'au întrunit în continuare la Camera.

A fost invitat și d. V. Toni președintele „Asoc. Generale a Învățătorilor”.

S'a căzut de acord asupra următoarele modificări:

1. Pensionarea învățătorilor la 60 de ani.

2. Se elimină din lege al II dela art. 130, privitor la transferarea învățătorilor din oficiu.

3. Să se socotească gradația și la ultimii 5 ani de serviciu.

4. Să se adauge în lege la capitolul transferări, că se pot face transferări prin consimțământ numai între tată, fiu și ginere.

La transferări au fost discuții, majoritatea fiind pentru grad ca primă condiție.

Președintele Asociației a susținut aprofundarea soților ca primă condiție ca fiind un deziderat al congreselor învățătoresci.

Pentru a nu fi desacord între parlamentari și conducerea Asociației, s'a adoptat punctul de vedere al Asociației.

S'a format o comisiune pentru a redacta definitiv textul modifi-

cărilor, compusă din d-nii senatori: E. Răducu, G. Gâscă și C. Bradea și deputații: I. Ciolan, C. Cazacu, P. Georgescu, I. Arhip și T. Iacobescu.

Comisia va lucra la sediul „Asociației Generale a Învățătorilor”.

—oooo—

Redacționale

— Toate articolele pentru „Semănătorul” se trimit pe adresa Școlii primare No. 2 din Bazargic. Cei cari ne trimit articole sunt rugați să menționeze pe placiuri: Pentru „Semănătorul”.

— Rugăm colegii și colaboratorii care ne trimit articole, să scrie cîteș și pe o singură pagină a hîrtiei. Toate articolele care nu îndeplinesc aceste condițiuni, nu vor fi luate în considerare.

— Autorii sunt direct răspunzători de articolele pe care le semnează.

— Manuscrisele nepublicate nu se înapoiază.

—oxxo—

Dela Asociație

Toți membrii sunt convocați pentru ziua de Sâmbătă 13 Martie a. c., în adunare extraordinară spre a hotărî definitiv „Modalitatea de construcție a Casei Noștre din Bazargic.”

Un decont al Asociației a ajuns la redacția Semănătorului. Nu l-a cerut Semănătorul; l-a cerut Asociația prin Semănătorul.

—oxxo—

Culturale

Duminică 28 Feb. a. c. a avut loc ședința intimă a cercului cultural „Regele Ferdinand I” din Bazargic ținută la școala Nr. 4 la care a participat și d-l Revizor școlar Ilie Nedelcu.

D-l I. Păunescu inv. la șc. № 1 a predat la cls. IV-a o lecție de desen. Posedând o deosebită pricepere metodică, propunătorul s'a bucurat de o bună reușită a lecției.

D-na Bănică inv. la șc. № 3 a ținut conferința tratând despre *Desemnul și modelajul la copii*—recenzia lucrării d-lui M. Biciulescu.

A conferențiat deasemenea și d-na Capriș despre *Metodica Desemnului*. O succintă lucrare importantă prin însăși caracterul ei.

D-l Revizor Ilie Nedelcu ne-a condus să dăstrămăm toate chestiunile dependente de acest obiect de învățămînt cam neglijat, creînd o comunitate de vederi la care sfatul d-sale a contribuit în mare măsură.

Pe ziua de 7 Martie a. c. șc. № 4 a pregătit serbarea ședinței, publice prezentând în sala teatrului *Splendid* în fața unui numeros public, un program artistic.

Serbarea s'a deschis prin cuvântarea plină de înțelegere a d-lui Panait Papazissu care îndeamnă publicul să întărească cât mai mult legătura dintre familie și școală fiindcă astfel se vor întări însăși aceste instituțiuni.

A urmat desfășurarea programului pregătit cu multă artă în coruri, cu mult românesc în jocuri și cu deosebită îndemnare în reprezentarea piesei *Umbrela pierdută*—de d-l Panait Papazissu.

În cuvîntul de închidere învidiem pe d-l Ahil Constantinescu de modestia în care îmbracă insuflețita muncă a dascălilor dela șc. № 4, care constituie încă un exemplu de felul cum cărpul învățătoresc știe să fie la înălțimea datoriei sale.

—oxxo—